

1919

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Привредна кретања у АП Војводини

јануар - април 2021. године

Нови Сад, јун 2021. године

САДРЖАЈ:

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ.....	1
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ	4
III. ПОЉОПРИВРЕДА.....	6
IV. ИНДУСТРИЈА.....	8
V. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО	10
VI. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО	11
VII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА	14
VII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије.....	14
VII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине.....	14
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по Класификацији делатности (КД 2010).....	15
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по земљама.....	17
Аграрна спољнотрговинска робна размена АП Војводине.....	19
VIII. НЕЗАПОСЛЕНОСТ	21
IX. ЗАРАДЕ	24
ИЗВОРИ ПОДАТАКА.....	26

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

Повољнија привредна кретања од пројектованих у већини земаља крајем прошле и почетком ове године допринела су оптимистичнијим проценама глобалног раста у 2021. години. **БДП Србије је у 2020. години био реално нижи за 1,0%,** што је један од најбољих резултата у Европи. Захваљујући предузетим економским мерама очувани су производни капацитети, радна снага и повољна макроекономска перспектива.

Упркос чињеници да је епидемиолошка ситуација с почетка 2021. године поново била погоршана и да је било неопходно да се неке од рестриктивних здравствених мера поново уведу, **економска активност у Србији је у првом кварталу 2021. године знатно убрзана.** Према најновијим подацима РЗС-а, **реални раст БДП-а Републике Србије у првом кварталу 2021. године у односу на исти период претходне године износио је 1,7%,** што је превазишло очекивања НБС.

Посматрано с производне стране, расту БДП-а у првом кварталу је пре свега допринело грађевинарство, највише захваљујући убрзању реализације инфраструктурних пројеката (0,8 п.п), затим индустријска производња (0,7 п.п), која је забележила раст упркос ремонту нафтне индустрије у марту месецу, као и трговина и услуге (0,5 п.п). **Посматрано с расходне стране,** највећи позитиван допринос потекао је од нето извоза (4,8 п.п), као и инвестиција у фиксне фондове 2,0 п.п).

Донете мере економске политике Републике Србије (5,8 млрд евра, око 13,0% БДП-а у 2020) минимизовале су пад БДП-а у 2020. години, **а предвиђени додатни пакет мера од 2,2 млрд евра у 2021. години** (4,3% БДП-а) допринеће потпуном опоравку економске активности и враћању на путању одрживог раста од око 4% у средњем року.

Програм економских мера Владе Републике Србије за сузбијање негативних ефеката проузрокованих пандемијом коронавируса

Додатни пакет мера 2021.

1. Директна подршка приватном сектору – 3 месеца 50% минималне зараде свим предузетницима, микро, малим, средњим и великим предузећима
2. Циљана подршка најугроженијим секторима (хотелима, угоститељским објектима, туристичким агенцијама, превозницима, самосталним уметницима)
3. Мере за очување ликвидности (продужење старе и увођење нове гарантне шеме)
4. Мере за подстицај потрошње (исплата средстава пунолетним грађанима и додатна исплата пензионерима и незапосленима)

*Извор: Министарство финансија Републике Србије

Према проценама НБС, у 2021. се очекује раст БДП-а од 6,0%, који ће бити вођен домаћом тражњом и извозом, а чему би требало да допринесу нормализација глобалних економских токова услед масовне вакцинације, правовремен и адекватан одговор носилаца економске политике у Србији, као и очекивани опоравак екстерне тражње. Ризици из домаћег окружења односе се на оправак еврозоне, темпо вакцинације, нормализацију економских токова и цене примарних производа, а ризици из домаћег окружења на већи прилив СДИ, бржи раст јавних инвестиција и нову пољопривредну сезону.

Инфлација се у априлу 2021. године нашла близу централне вредности циља и износила је 2,8% м.г. У односу на претходни месец, потрошачке цене су у априлу забележиле раст од 1,1%. Према пројекцији НБС, инфлација ће се у 2021. години кретати око централне вредности циља под утицајем привремених фактора, а са њиховим ишчезавањем очекује се успоравање м.г. инфлације и кретање у доњој половини циљаног распона.

Раст цена житарица и уљарица који је настављен и у прва четири месеца 2021. године због велике тражње на међународном тржишту, довели су до раста цена и на домаћем тржишту, што је утицало на **повећање вредности извоза житарица у периоду јануар-април 2021. године за 57,9%, а соје за 44,6%, у односу на исти период 2020. године.**

Индустријска производња АП Војводине је у периоду јануар-април 2021. године забележила повећање од 8,3% међугодишње, што је резултат раста у сектору Прерађивачке индустрије (за 8,5% м.г) и сектору Снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизације (за 23,7% м.г). У сектору Рударства забележен је међугодишњи пад обима производње од 12,3%. Расту обима Прерађивачке индустрије највише је допринела производња електричне опреме и производња моторних возила и приколица, док је у супротном смеру највише деловала производња хемикалија и хемијских производа и производња прехранбених производа.

Трговина на мало наставља да бележи реални раст, те је промет робе у трговини на мало у АП Војводини у периоду јануар-април 2021. године реално порастао за 14,0% у текућим ценама, односно за 13,1% у сталним ценама м.г.

Туристички промет у Војводини је почео да бележи стопе раста - број долазака и ноћења туриста у Војводини је у периоду јануар-април 2021. године повећан за 12,9% и 18,8% м.г, респективно.

Спољнотрговинска робна размена наставила је да се опоравља – робни извоз Републике Србије изражен у еврима повећан је за 25,4% мг. (у Војводини за 28,3% мг), док се робни увоз опорављао спорије од извоза и у периоду јануар-април 2021. године је у Републици Србији повећан за 12,0% (у Војводини за 9,3% мг). Извоз АП Војводине је повећан пре свега под утицајем раста извоза прерађивачке индустрије и пољопривредних производа.

У Војводини је у априлу 2021. године забележено 113.896 активно незапослених лица, што је за 10,2% више у односу април 2020. године. Пораст незапослености се с једне стране може довести у везу са најављеном помоћи за незапослене у оквиру трећег пакета подршке привреди и становништву с почетка године, што је подстакло одређени број незапослених да се пријаве на евиденцију НСЗ и пређу у статус незапослених који активно траже запослење.

Настављен је раст просечне номиналне зараде, те је просечна бруто зарада у АП Војводини за период јануар-март износила 84.436 динара и у односу на исти период прошле године већа је за 7,1%, а просечна нето зарада је износила 60.487 динара, и већа је за 7,3% мг.

Адекватност и правовременост мера подршке Владе Републике Србије били су кључни у спречавању пада пословног и потрошачког поверења, чиме је спречено преливање негативних ефеката пандемије на тржиште рада и производне капацитете. Основу за оптимизам у нашој земљи представљају управо очувани производни капацитети и запосленост у условима пандемије, убрзање реализације инфраструктурних пројеката, наставак снажног прилива СДИ, као и очекивано побољшање епидемиолошке ситуације захваљујући масовној вакцинацији.

II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

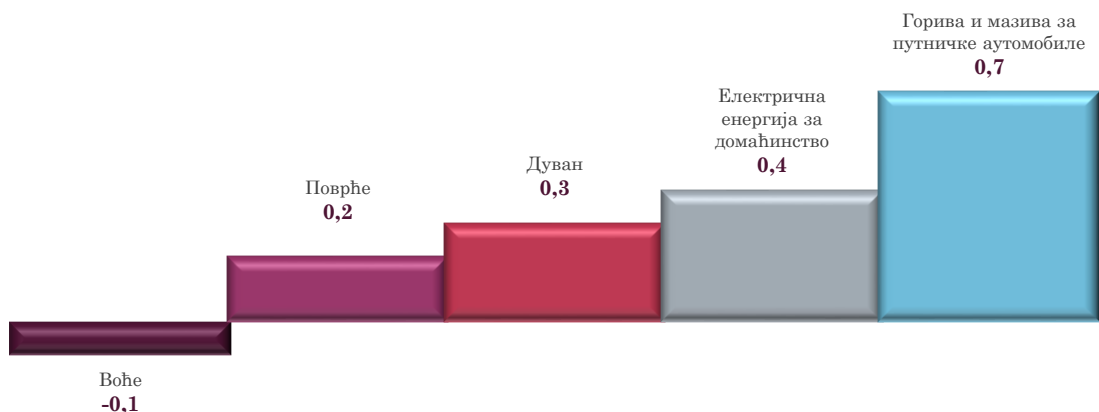
Међугодишње посматрано и мерено растом потрошачких цена производа и услуга, инфлација се у априлу нашла близу централне вредности циља и износила је 2,8%. Повећање међугодишње инфлације у односу на март вођено је у целости привременим факторима, што је случај и у другим земљама.

Посматрано по производима и услугама личне потрошње, **највећи позитиван допринос** међугодишњој стопи априлске инфлације од 2,8% дале су, пре свега, више цене поврћа (допринос 0,2 п.п), дувана (допринос 0,3 п.п), електричне енергије за домаћинство (допринос 0,4 п.п), као и раст светске цене нафте и последично повећање цена нафтних деривата на домаћем тржишту (допринос мг. инфлацији од 0,7 п.п). На међугодишњу динамику цена нафтних деривата деловала је и њихова веома ниска база из априла претходне године, када се услед избијања пандемије, светска цена нафте налазила на рекордно ниским нивоима.

Највећи негативан допринос међугодишњој инфлацији потекао је од нижих цена воћа (-0,1 п.п).

Најзначајнији доприноси међугодишњој инфлацији,
април 2021. године (у п.п)

На месечном нивоу, у односу на март 2021. године, потрошачке цене су у априлу забележиле раст од 1,1%. Ниво цена роба је порастао за 1,4%, а ниво цена услуга за 0,2%. Највећи утицај на месечни раст цена су имале више цене поврћа, прерађене хране, нафтних деривата и одеће и обуће.

Базна инфлација (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета) наставила је стабилно кретање и у априлу, трећи месец заредом, износила је 1,8% међугодишње, што потврђује одсуство значајнијих инфлаторних притисака.

Према централној пројекцији Народне банке Србије, међугодишња инфлација ће се у наредних годину дана кретати око централне вредности циља под утицајем виших цена примарних производа - нафте и пољопривредних производа, а потом ће уследити њено успоравање, са ишчезавањем утицаја привремених фактора.

Кључни ризици остварења пројекције у средњем року потичу из међународног окружења, а односе се на светске цене примарних производа, брзину опоравка оне евра, као и токове капитала према земљама у успону. У кратком року, ризици се односе на ефекте изласка из пандемије на агрегатну понуду и тражњу и промене навика потрошача, као и на нову пољопривредну сезону.

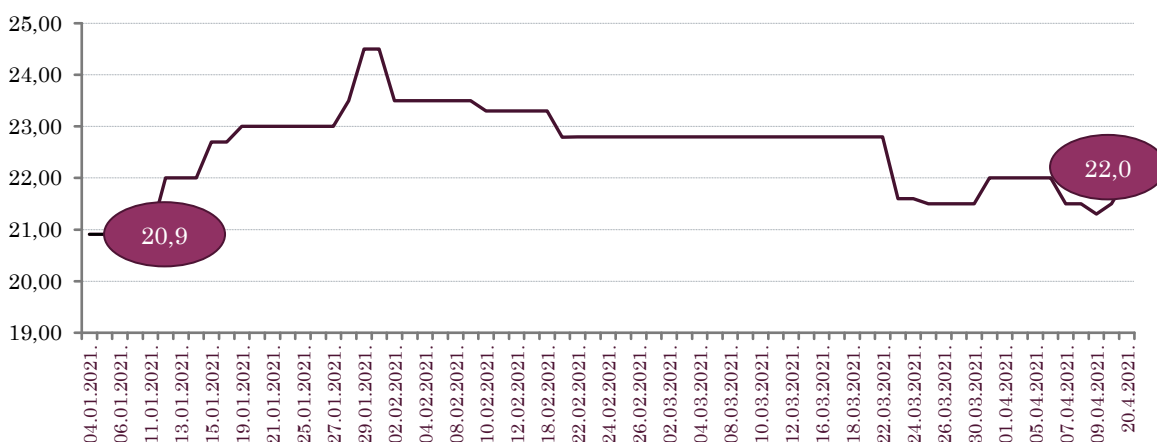

III. ПОЉОПРИВРЕДА

Период јануар - април 2021. године ће у статистици тржишне аналитике бити забележен као период најагресивнијег раста цена роба из сектора ратарства још после периода са краја 2011. и почетка 2012. године.

Пшеница је у економску 2020/21. годину ушла са рекордном светском производњом од око 776 милиона тона и великим залихама на нивоу од 38% мерено односом укупних залиха и укупне светске потрошње. Ови параметри упућују да би цена пшенице требала да буде релативно ниска. То се није десило. Цена ове робе на берзи у Чикагу је 235,0 \$/t, што је за скоро 20% више у односу на исти период прошле године.

Кретање цене пшенице у периоду 04.01.2021 - 09.04.2021. године (дин/kg)

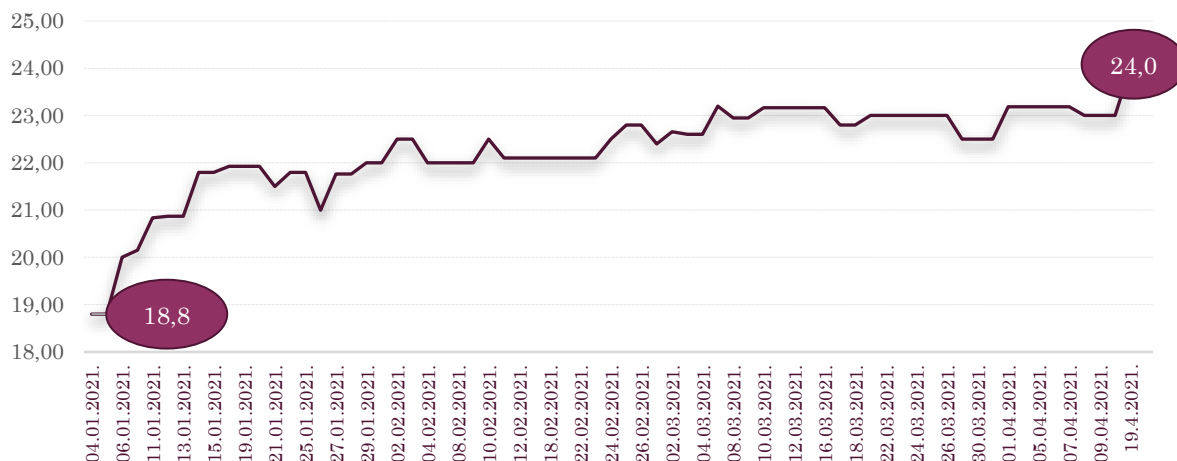

Кукуруз је у економску 2020/21. ушао са изузетно добрим тржишним перформансама. Када се ово каже, има се у виду пре свега очигледан раст тражње, па су светске залихе ове робе пале на петогодишњи минимум и износе свега 24,5% мерено односом залиха и потрошње. Уз психолошки фактор узрокован светском здравствено кризом, свакако да је **највећи покретач тражње за кукурузом била Одлука америчке владе о субвенционисању производње биоетанола**, што је битно утицало на повлачење ове робе у енергетски сектор. Са друге стране, многи велики светски произвођачи уводе извозна ограничења увођењем извозних такси. Највећи утицај на тржиште пољопривредних производа има највећи потрошач, а то је Кина. Податак да Кина данас држи готово 70% светских залиха кукуруза довољно говори о утицају ове државе на тржиште кукуруза, па и читаво тржиште хране у свету.

Србија се на светској мапи извозника кукуруза налази већ дужи низ година у групи 10 највећих светских извозника. У 2020/21. години извозни потенцијал Србије је процењен на око 3,5 милиона тона. Што се тиче **цене у Србији, она највећим делом зависи од цене која се формира на ФОб паритету лука Констанца.**

Кретање цене кукуруза у периоду 01.01.2021 - 20.04.2021. (дин/kg)

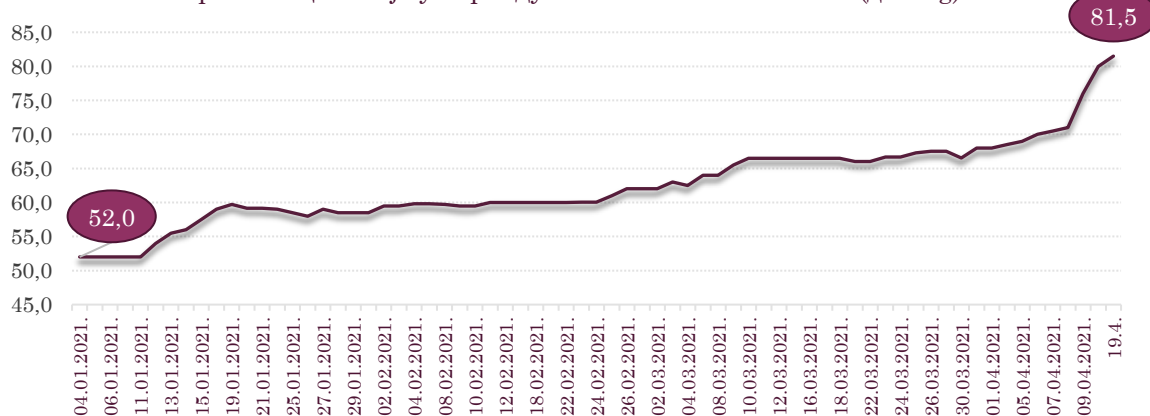

Ове године се десио неубичајен сценарио да су све **уљарице** мање или више имале производни подбачај, па се уз значајна извозна ограничења код појединих земаља целокупно **светско тржиште** суочило са неубичајено **малом понудом уљарица**, а што је по тржишној логици **довело до високих цена** најпре примарних производа, а потом и **уља** као првог нивоа прерађивачког сектора. Иначе, на почетку, највећу пометњу на светском тржишту уља изазвао је велики подбачај у производњи палминог уља.

Србија спада међу веће произвођаче соје у Европи и једна је од пет европских земаља која нема потребу да увози соју. Српско законодавство забрањује производњу ГМО соје, тако да **Србија** са извозним потенцијалом од око 200.000 тона **представља значајног извозника „нон ГМО” соје** на регионалном тржишту. Неповољни временски услови одлажу сетву соје у Србији и то је додатни притисак на тржиште које реагује растом цене.

Од почетка ове године, као ретко када, изражен је захтев тражње да се на терминском тржишту обезбеде куповином **сунцокрета**. То је јасан индикатор да ће цена у време жетве бити добра или у најмању руку боља него прошле године. Овом робом на терминском тржишту („на зелено”) трговало се у Србији по цени од 48,8 дин/kg без ПДВ-а.

Кретање цене соје у периоду 01.01.2021 - 19.04.2021. (дин/kg)

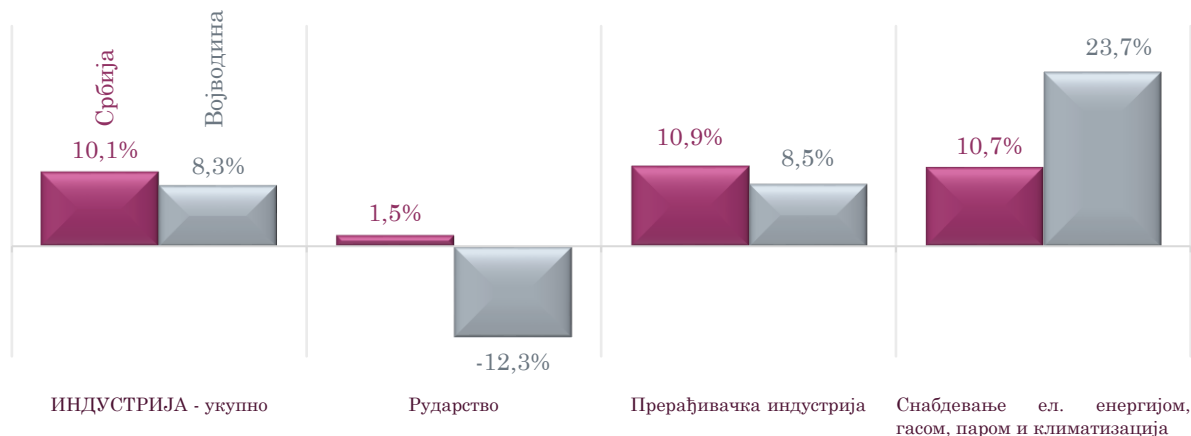

IV. ИНДУСТРИЈА

Међугодишње посматрано, индустријска производња у Републици Србији у прва четири месеца 2021. године већа је за 10,1% у односу на исти период 2020. године. Посматрано по производним секторима, раст производње је забележен у Прерађивачкој индустрији (10,9%), сектору Снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом (10,7%) и у сектору Рударства (1,5%).

Вођена повећањем обима производње у сектору Прерађивачке индустрије од 8,5% и сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (23,7%), **индустријска производња АП Војводине је у периоду јануар-април 2021. године забележила раст од 8,3% у односу на исти период 2020. године.** Пад обима производње је забележен у сектору Рударства, за 12,3%.

Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности, I-IV 2020 / I-IV 2021.

У Прерађивачкој индустрији, доминантном сектору укупне индустрије АП Војводине са учешћем од 94,5%, забележено је повећање физичког обима производње у 18 од 24 производне области, које чине 56,4% укупне индустрије Војводине.

У периоду јануар-април 2021. године, обиму прерађивачке индустрије АП Војводине највише су позитивно допринеле: производња електричне опреме (2,8 п.п), производња моторних возила и приколица (1,8 п.п), производња металних производа осим машина (1,2 п.п), производња основних метала (1,1 п.п), док је највећи негативан допринос потекао од производње хемикалија и хемијских производа (-0,6 п.п) и производње прехранбених производа (-0,5 п.п).

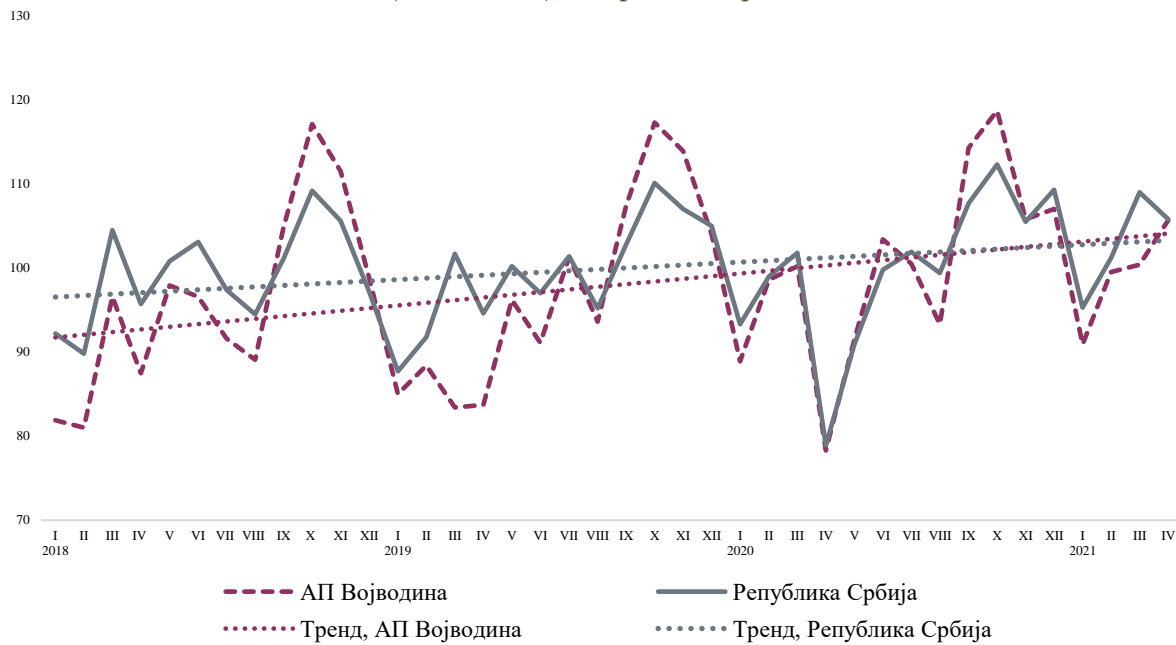
Услед ниске базе из прошле године, када су у време ванредног стања затварани индустријски погони, укупна индустријска производња у априлу 2021. године бележи значајан раст, како на покрајинском тако и на републичком нивоу, од 35,2% и 33,9% респективно. Међугодишње посматрано, у АП Војводини највећи раст забележили су сектори који су нависше погођени прошле године у априлу. Тако је производња моторних возила и приколица у априлу 2020. године опала за 80,7% да би ове године, у истом месецу, бележила значајан раст од чак 326,6%; сектор производње коже и предмета од коже у четвртм месецу прошле године бележи пад од 65,8%, док ове године у априлу уочавамо раст од 231,7%.

У односу на просечан обим индустријске производње у 2020. години, обим индустријске производње Републике Србије је у априлу 2021. године већи за 5,8%, а у АП Војводини за 5,7%.

Од почетка 2018. године тренд укупне индустријске производње како на републичком тако и на покрајинском нивоу задржао је благо растући смер кретања.

Индекси индустријске производње
(Ø2020=100), са трендом кретања

На крају априла 2021. године, у поређењу са истим месецом претходне године, **залихе готових производа у индустрији АП Војводине** повећане су за 4,7%, а посматрано по наменским групама, повећане су код Капиталних производа (35,9%), Енергије (14,5%), Нетрајних производа за широку потрошњу (3,9%), док пад учавамо код Интермедијарних производа, осим енергије (-5,5%) и Трајних производа за широку потрошњу (-9,6%).

V. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији у априлу 2021. године, у поређењу са априлом претходне године, забележио је повећање од чак 47,0% у текућим ценама, односно 42,0% у сталним ценама. **У АП Војводини је у априлу забележен раст промета у текућим ценама за 45,5%, а у сталним ценама за 41,1%, у поређењу са прометом робе у трговини на мало АП Војводине у истом месецу претходне године.**

Уколико се пореди поросечан ниво промета робе у трговини на мало АП Војводине у **прва четири месеца 2021. године** са прометом у истом периоду претходне године, бележи се повећање од 14,0% у текућим ценама, односно 13,1% у сталним ценама.

У односу на март 2021. године, у априлу је забележен раст промета у трговини на мало у АП Војводини за 8,5% у текућим, односно за 6,9% у сталним ценама.

У односу на просечан ниво промета у трговини на мало АП Војводине у 2020. години, у априлу 2021. је забележен раст промета од 14,9% у текућим ценама, односно 11,6% у сталним ценама.

На унутрашњем тржишту Републике Србије у прва два месеца 2021. године у односу на исти период претходне године, рачунато у текућим ценама, **забележено је повећање промета у свим групама основних агрегата по КД**, и то у групи Храна, пиће и дуван за 10,2% у текућим, а 8,7% у сталним ценама, у групи Непрехрамбених производа, осим моторних горива за 18,8% у текућим ценама, а 17,1% у сталним ценама, као и у групи Моторна горива за 15,1% у текућим ценама, односно за 16,5% у сталним ценама.

VI. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

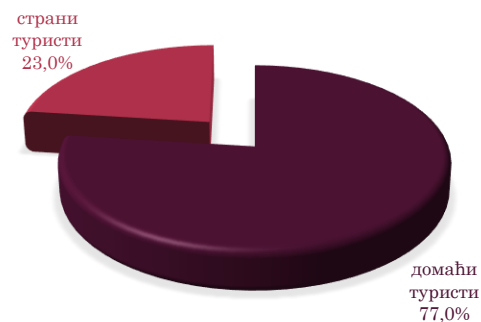
Укупан број туристичких долазака у Републику Србију у периоду јануар - април 2021. године износио је 541.570, што је за 3,7% мање у односу на исти период претходне године.

У Војводини је у периоду јануар - април 2021. године укупан број долазака туриста био **88.446, што је за 12,9% више** него у истом периоду 2020. године. Број долазака домаћих туриста повећан је за **38,6%**, а страних туриста смањен за **30,3%**. У укупном броју долазака туриста у Војводину, **77,0%** су били домаћи, а **23,0%** страни туристи.

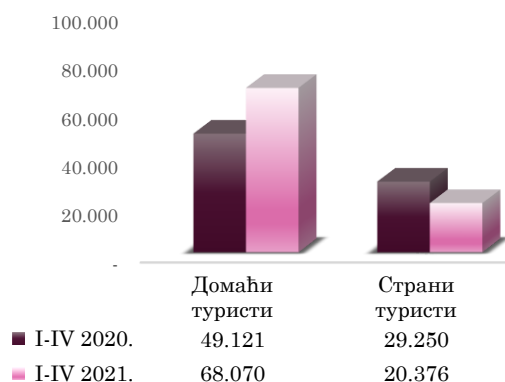
Са забележеним бројем долазака туриста, Војводина је у периоду јануар - април 2021. године учествовала са **16,3%** у **укупним доласцима туриста у Републику Србију**, и то са 16,5% у доласцима домаћих, односно 15,8% у доласцима страних туриста.

У периоду јануар - април 2021. године, у Републици Србији је евидентирано укупно **1.740.796 ноћења туриста, што је за 3,6% мање** у односу на исти период 2020. године. У Војводини је у посматраном периоду **укупан број регистрованих ноћења туриста износио 244.158 и бележи повећање за 18,8% у односу исти период прошле године.** Број ноћења домаћих туриста повећан је за **28,3%**, а број ноћења страних туриста је мањи за **1,6%**. У укупном броју ноћења, **73,5%** су била ноћења домаћих, а **26,5%** ноћења страних туриста.

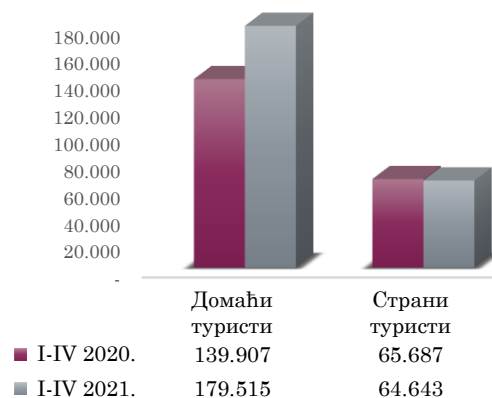
Структура долазака туриста у Војводину, I-IV 2021.

Доласци туриста у Војводину, I-IV 2020. и I-IV 2021.

Ноћења туриста у Војводини, I-IV 2020. и I-IV 2021.

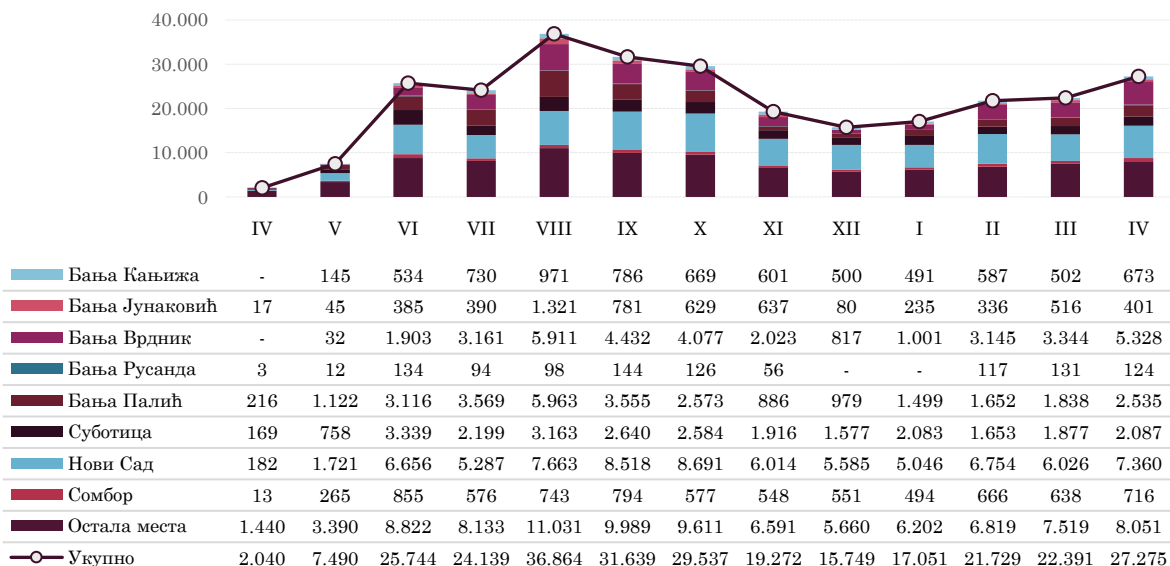

Регистрован број ноћења у Војводини у периоду јануар - април 2021. године чинио је **14,0%** укупног броја ноћења туриста забележених у Републици Србији у истом периоду, и то **13,6%** укупног броја ноћења домаћих, односно са **15,3%** укупног броја ноћења страних туриста у Републици Србији у истом периоду.

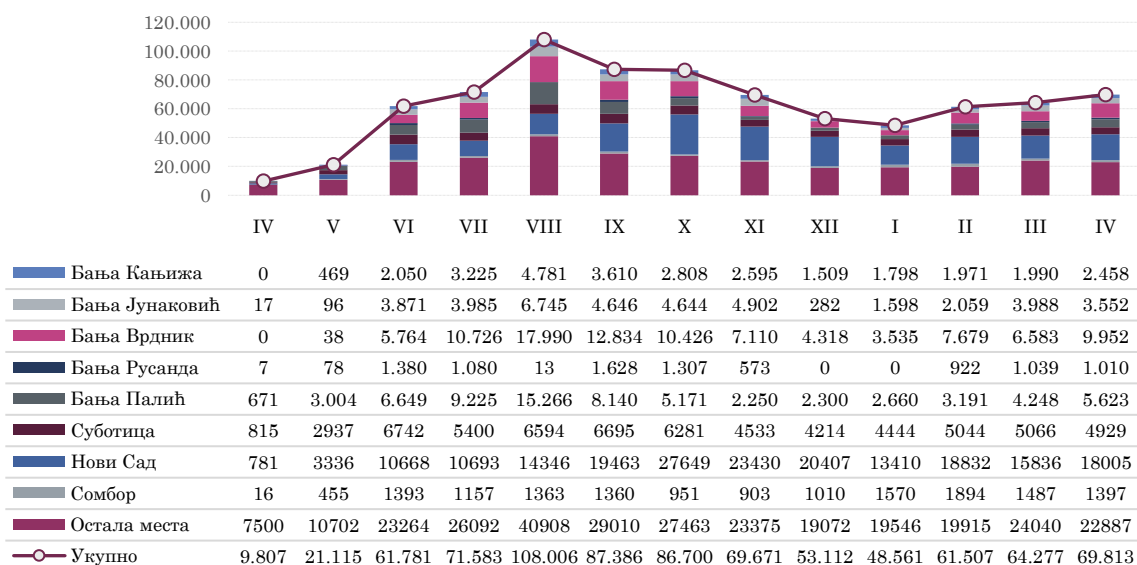
У априлу 2021. године укупан број долазака туриста у Војводину је износио **27.275** и у односу на исти месец претходне године значајно је већи, за 25.235 долазака (у априлу 2020. године је бележено свега 2.040 туристичких долазака). У свим одабраним туристичким местима Војводине забележен је раст броја долазака, а **највећи раст** забележен је у **Новом Саду** (за 7.178 долазака).

Доласци туриста по изабраним туристичким местима у Војводини,
IV 2020 - IV 2021.

Укупан број ноћења туриста у Војводини у априлу 2021. године износио је **69.813** и у односу на исти месец претходне године значајно је већи, за 60.006 (у априлу 2020. године је бележено свега 9.807 ноћења). У свим одабраним туристичким местима Војводине забележен је раст броја ноћења, а **највећи раст** забележен је у **Новом Саду** (17.224 ноћења више него у априлу 2020), а потом у Бањи Врдник (9.952 ноћења, а у априлу прошле године није забележено ниједно ноћење).

Ноћења туриста по изабраним туристичким местима у Војводини,
IV 2020 - IV 2021.

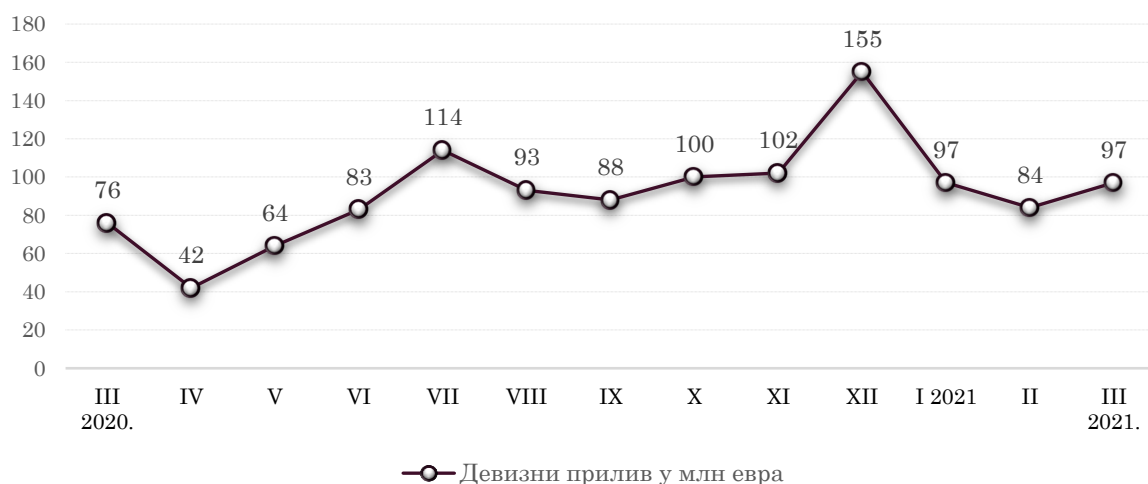
У периоду јануар - април 2021. године у односу на исти период претходне године, цене угоститељских услуга у Војводини порасле су у просеку за 1%. Највећи раст су забележиле цене безалкохолних пића (за 2,2%), док су цене преноћишта остале непромењене. Цене алкохолних пића су порасле за 1,3%, а цене хране за 0,8%.

Индекси цена угоститељских услуга у Војводини у априлу 2021. године

	РЕПУБЛИКА СРБИЈА			ВОЈВОДИНА		
	IV 2021	IV 2021	I – IV 2021	IV 2021	IV 2021	I – IV 2021
	III 2021	IV 2020	I – IV 2020	III 2021	IV 2020	I – IV 2020
УКУПНО	100,4	102,3	100,7	100,0	100,9	101,0
Храна	100,1	101,8	101,8	100,0	100,6	100,8
Алкохолна пића	100,2	101,4	101,3	100,0	101,2	101,3
Безалкохолна пића	100,0	101,5	101,5	100,0	102,3	102,2
Преноћишта	102,2	105,3	102,9	100,0	100,0	100,0

У марту 2021. године, укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији износио је 97 милиона евра и **већи је за 21 милион евра или 27,6%** у односу на девизни прилив у марту 2020. године, док је **девизни одлив од туризма** у Републици Србији у марту 2021. године износио 78 милиона евра и **мањи је за 1 милион евра или 1,3%** у односу на девизни одлив у марту 2020. године.

Девизни прилив од туризма у Републици Србији по месецима,
III 2020 - III 2021. године (у млн евра)

VII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА

VII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије у периоду јануар-април 2021. године износила је 14,9 млрд евра, што је за 17,6% више него у истом периоду прошле године.

Извоз је порастао за 25,4% и реализован је у вредности од 6,6 млрд евра, док је увоз повећан за 12,0% и износио је 8,3 млрд евра.

Спољнотрговински дефицит је у односу на исти период прошле године опао за 20,6% и износио је 1,7 млрд евра.

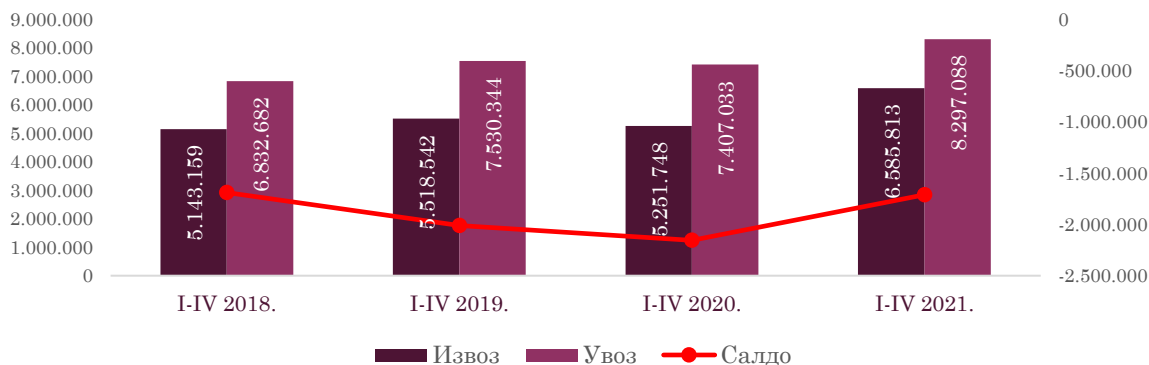
Спољнотрговинска робна размена Републике Србије, јануар-април 2021. године

*у 000 евра

Период/ Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-IV 2021.	6.585.813	125,4	8.297.088	112,0	14.882.901	117,6	-1.711.275
I-IV 2020.	5.251.748	95,2	7.407.033	98,4	12.658.781	97,0	-2.155.285
2020.	17.051.934	97,2	22.957.138	96,2	40.009.072	96,6	-5.905.204
2019.	17.536.367	107,7	23.875.267	108,9	41.411.634	108,4	-6.338.900

Покривеност увоза извозом у Републици Србији је 79,4% и већа је него у прва четири месеца прошле године када је износила 70,9%.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије,
I-IV 2018 - I-IV 2021. (у 000 евра)

VII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Највеће учешће у извозу Републике Србије у посматраном периоду имао је Регион Војводине (36,8%), а у увозу Регион Београда (45,7%).

Укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине у прва четири месеца 2021. године износила је 4,8 млрд евра, што је за 18,2% више од робне размене остварене у истом периоду прошле године.

Извоз је повећан за 28,3% и износио је 2,4 млрд евра, док је увоз повећан за 9,3% и готово је изједначен са извозом, износио је 2,3 млрд евра.

Из спољнотрговинске робне размене АП Војводине је након дужег времена забележен **суфицит у вредности од 76,6 млн евра**, а у истом периоду прошле године се бележио дефицит у вредности од 257,8 млн евра.

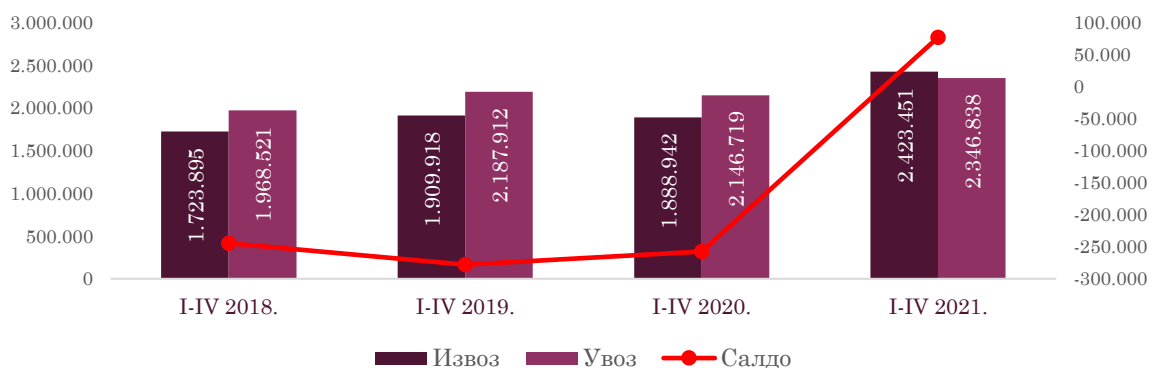
Покривеност увоза извозом у АП Војводини је 103,3% и већа је него у прва четири месеца прошле године када је износила 88,0%.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, јануар-април 2021. године

Период/ Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-IV 2021.	2.423.451	128,3	2.346.838	109,3	4.770.289	118,2	76.613
I-IV 2020.	1.888.942	98,9	2.146.719	98,1	4.035.661	98,5	-257.777
2020.	6.082.652	99,0	6.363.380	92,9	12.446.032	95,8	-280.728
2019.	6.144.985	108,7	6.851.524	106,2	12.996.509	107,4	-706.539

*у 000 евра

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине,
I-IV 2018 - I-IV 2021. (у хиљадама евра)

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по Класификацији делатности (КД 2010)

Прерађивачка индустрија је и у прва четири месеца 2021. године представљала сектор са доминантним учешћем у извозу АП Војводине (85,3%) и растом извоза за 27,0% у поређењу са истим периодом 2020. године. На другом месту је извоз сектора **Пољопривреда, шумарство и рибарство**, чије учешће у укупном извозу АП Војводине износи 13,5% и који бележи раст извоза за 35,0% мг. Остали сектори делатности имају појединачно учешће мање од по 1% у укупном извозу АП Војводине у периоду јануар-април 2021. године.

Најзначајнији сектори делатности у извозу АП Војводине, јануар-април 2021. године

Сектор КД	2020.			I-IV 2021.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2020 2019	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – IV 2021 I – IV 2020
Прерађивачка индустрија	5.228.200	86,0%	96,1	2.068.042	85,3%	127,0
Пољопривреда, шумарство и рибарство	791.815	13,0%	125,1	328.085	13,5%	135,0
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	35.410	0,6%	90,1	19.338	0,8%	208,4

Као на извозној страни, и у увозу АП Војводине у посматраном периоду највеће учешће има сектор **Прерађивачке индустрије** (69,4%), који је порастао за 18,5% мг. Увоз сектора **Рударство** је на другом месту са учешћем од 15,2%, али смањењем увоза за 33,8% мг. Сектор Некласификовано по КД је на трећем месту у увозу АП Војводине, са учешћем од 11,2% и растом увоза за 85,5% мг, док је увоз Пољопривреде, шумарства и рибарства на четвртном месту, са учешћем од 3,9% и мг. растом од 10,4%.

Најзначајнији сектори делатности у увозу АП Војводине, јануар-април 2021. године

Сектор КД	2020.			I-IV 2021.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2020 2019	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – IV 2021 I – IV 2020
Прерађивачка индустрија	4.463.760	70,1%	98,0	1.628.626	69,4%	118,5
Рударство	1.157.157	18,2%	72,5	357.240	15,2%	66,2
Некласификовано по КД	512.948	8,1%	105,5	263.268	11,2%	185,5

У периоду јануар-април 2021. године, у извозу АП Војводине је било заступљено **3.792 различите врсте производа**. Најзначајнији извозни производ је **Кукуруз, осим семенског**, који је извезен у вредности од 167,7 млн евра, што је за 45,5% више него у истом периоду претходне године, пре свега услед повећаног извоза у Румунију, за 78,6% мг. Количински је извезено 888.027 тона Кукуруза, осим семенског, за 107.221 тону више него у истом периоду прошле године. На другом месту у извозу су **Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила**, са учешћем од 6,0% и мг. растом извоза за 7,6%.

Пет најзаступљенијих производа у извозу АП Војводине, јануар-април 2021.

Назив производа	2020.			I-IV 2021.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2020 2019	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – IV 2021 I – IV 2020
УКУПНО	4.734 врста производа			3.792 врста производа		
Кукуруз, осим семенског	412.664	6,8%	123,3	167.728	6,9%	145,5
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	440.433	7,2%	85,3	144.968	6,0%	107,6
Делови за машине из тарифног броја 8501 ¹ и 8502 ² , остало	49.192	0,8%	190,4	81.410	3,4%	992,3
Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	168.348	2,8%	101,6	60.660	2,5%	117,1
Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву	67.871	1,1%	171,2	55.654	2,3%	257,0

У увозу АП Војводине у периоду јануар-април 2021. године било је заступљено **5.737 различитих врста производа**. Најзначајније учешће имао је увоз **Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове** (8,8%) и **Гас природни у гасовитом стању** (6,2%), иако су забележили међугодишњи пад увоза за 27,9% и 41,7%, респективно. Увоз нафте је смањен због изостанка увоза из Руске Федерације, који није у потпуности компензован увозом из Ирака и Казахстана, док је увоз гаса смањен како из Руске Федерације за 28,5%, тако и из Мађарске за 73,9% мг.

¹ Тарифни број 8501 - Електромотори и електрични генератори.

² Тарифни број 8502 - Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори (претварачи).

Пет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине, јануар-април 2021. године

Назив производа	2020.			I-IV 2021.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2020}{2019}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-IV 2021}{I-IV 2020}$
УКУПНО	6.515 врста производа			5.737 врста производа		
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова	732.483	11,5%	72,2	206.468	8,8%	72,1
Гас природни у гасовитом стању	407.002	6,4%	72,6	144.571	6,2%	58,3
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	329.975	5,2%	103,1	134.441	5,7%	133,0
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	182.969	2,9%	110,1	128.827	5,5%	315,4
Жица од рафинисаног бабра, попречног пресека > 6mm	107.618	1,7%	95,3	64.235	2,7%	188,1

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по земљама

Спољнотрговинска робна размена била је највећа са земљама са којима Србија има споразуме о слободној трговини. Земље чланице Европске уније имају удео од 67,9% у укупној размени АП Војводине.

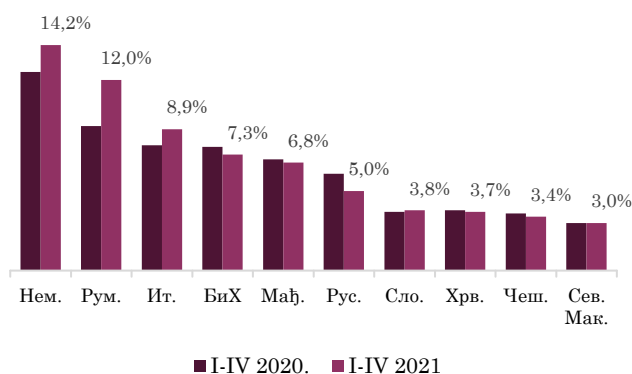
Извоз АП Војводине се у највећој мери ослања на тражњу Европске уније (учешће 74,0%), и у односу на исти период прошле године је повећан за 37,0%. **На тржиште ЦЕФТА³ је пласирано 13,2%** војвођанског извоза у посматраном периоду.

Извоз АП Војводине јануар-април 2021. године

	Учешће	Индекс
ЕУ:	74,0%	137,0
ЦЕФТА:	13,2%	118,3

АП Војводина је у прва четири месеца 2021. године забележила извоз у 120 различитих земаља. Извоз у првих десет земаља чини 68,1% извоза АП Војводине. Главна дестинација војвођанског извоза била је Немачка, у коју је у посматраном периоду извезена роба у вредности од 343,2 млн евра.

Извоз АПВ по земљама,
у I-IV 2020. и I-IV 2021. (учешће %)

У односу на исти период прошле године, извоз је повећан ка свим земљама из групе водећих десет извозних дестинација, а **највише је повећан у Румунију** за 119,2 млн евра или 69,1% (пре свега услед повећања извоза кукуруза и пшенице). Значајније је повећан и извоз у **Немачку**, за 106,4 млн евра или 44,9% (вођен повећањем извоза електричне опреме) и **Италију**, за 66,0 млн евра или 44,4% (пре свега услед повећаног извоза пшенице).

³ ЦЕФТА: Босна и Херцеговина, Северна Македонија, Црна Гора, Албанија, Молдавија и Србија.

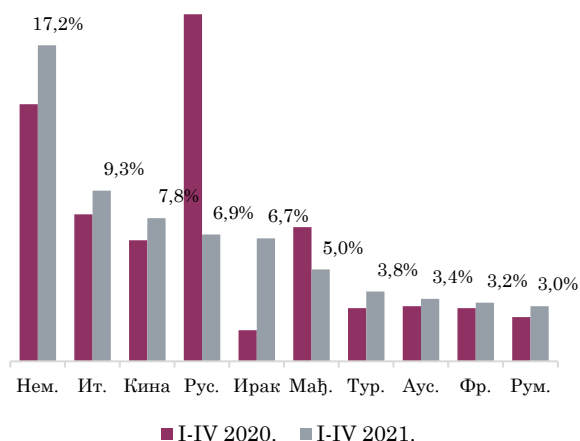

Највећи део увоза АП Војводине у прва четири месеца 2021. године потиче из земаља ЕУ (61,6%), уз међугодишњи раст од 20,8%. Увоз из земаља ЦЕФТА је такође забележио међугодишњи раст од 22,5%.

АП Војводина је у периоду јануар-април 2021. године забележила увоз из 130 различитих земаља. Увоз из првих десет земаља чини 66,3% укупног увоза АП Војводине у посматраном периоду. Највећи увоз је забележен из Немачке (17,2%), потом Италије (9,3%), Кине (7,8%), Руске Федерације (6,9%) и Ирака (6,7%).

Увоз АПВ по земљама,
у I-IV 2020. и I-IV 2021. (учешће %)

Увоз АП Војводине у првом кварталу 2021. у поређењу са истим периодом претходне године, повећан је из свих посматраних земаља из групе првих десет, осим из Мађарске и Руске Федерације, из којих се бележи значајније смањење увоза, од 24,7% и 60,1% респективно.

Драстичном смањењу увоза из Руске Федерације (од 244,6 млн евра или 60,1% мг) највише је допринео изостанак увоза Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове (у истом периоду прошле године се бележио увоз у вредности од 189,1 млн евра), као и смањење увоза Гаса природног у

гасовитом стању (за 50,2 млн евра). С друге стране, **приметно је повећање увоза Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове из Ирака (за 122,2 млн евра или 341,6% мг)**. Последице, Ирак заузима пето место у увозу АП Војводине са учешћем од 6,7%, док се Русија помера са првог на четврто место са учешћем од 6,9%. Нафта је уједно и једини увозни производ из Ирака у посматраном периоду 2021. године.

Смањењу увоза из Мађарске од 24,7% мг. допринело је, пре свега, смањење увоза Гаса природног у гасовитом стању, за 53,4 млн евра или 73,9% у поређењу са увозом у истом периоду претходне године.

Аграрна спољнотрговинска робна размена АП Војводине

У периоду јануар-април 2021. године укупна вредност аграрне спољнотрговинске робне размене АП Војводине износила је 915,6 млн евра и већа је за 21,9% од остварене размене у истом периоду 2020. године. Међугодишње, извоз је повећан за 27,2%, а увоз за 10,2%.

Спољнотрговинска робна размена аграра АП Војводине, јануар-април 2021. године

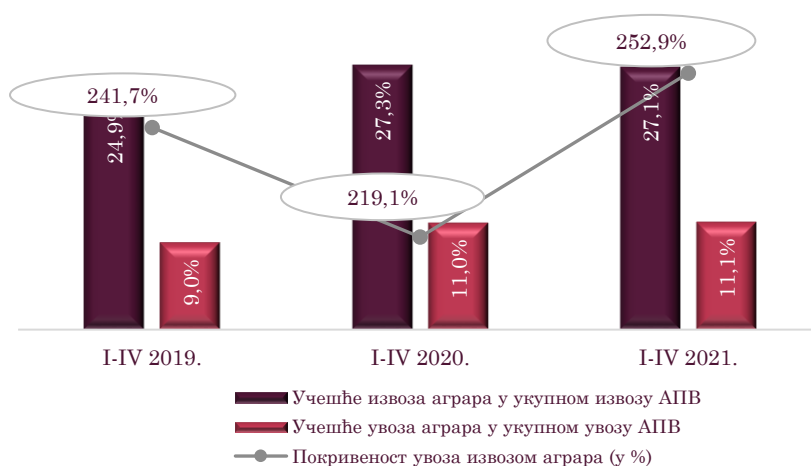
* у 000 евра

Период/Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-IV 2021.	656.159	127,2	259.439	110,2	915.599	121,9	396.720
I-IV 2020.	515.726	108,3	235.344	119,5	751.069	111,6	280.382
2020.	1.654.318	113,6	696.751	117,5	2.351.069	114,7	957.566
2019.	1.456.723	117,4	592.743	121,0	2.049.465	118,4	863.980

Из спољнотрговинске размене аграрних производа АП Војводине, у периоду јануар-април 2021. године, остварен је суфицит у вредности 396,7 млн евра, који је већи за 41,5% од суфицита у истом периоду 2020. године.

У периоду јануар-април 2021. године, **извоз аграрних производа чинио је 27,1% укупног војвођанског извоза**, док је **учешће увоза аграрних производа у укупном увозу АП Војводине износило 11,1%**. Покривеност увоза извозом аграрних производа је врло висока и износи 252,9% у посматраном периоду, па као таква, аграрна спољна трговина АП Војводине несумњиво представља озбиљан потенцијал економског развоја и укупне макроекономске и социјалне стабилности АП Војводине.

Извоз и увоз аграра АП Војводине

У периоду јануар-април 2021. године извезено је 665 врста аграрних производа, у 95 различитих земаља. Најзначајнији спољнотрговински партнер је Румунија (30,2% укупног извоза аграрних производа АП Војводине), а најзначајнији извозни артикал је Кукуруз, осим семенског, са учешћем од 21,0% у укупном извозу аграра АП Војводине. Остале земље појединачно учествују са мање од по 10,0% у укупном извозу аграра АП Војводине. Извоз у првих десет земаља чини 78,1% укупног извоза аграра АП Војводине у периоду јануар-април 2021. године.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Првих пет производа у извозу аграра АП Војводине, јануар-април 2021. године

Назив производа	2020.			I-IV 2021.		
	Извоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2020}{2019}$	Извоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-IV 2021}{I-IV 2020}$
Кукуруз, осим семенског	412.664	24,9%	123,3	167.728	25,6%	145,5
Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву	67.871	4,1%	171,2	55.654	8,5%	257,0
Шећер бели, у чврстом стању	40.658	2,5%	100,6	31.031	4,7%	312,1
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи=<10%	74.483	4,5%	125,8	29.051	4,4%	122,1
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	38.798	2,3%	116,9	24.830	3,8%	371,5

Извоз кукуруза је у односу на исти период претходне године забележио повећање за 45,5%. Војвођански извозници највећу вредност од извоза житарица остварују извозом у Румунију – транзитна лука Констанца (где је извоз кукуруза у прва четири месеца ове године повећан за 52,5 млн евра, а извоз пшенице за 34,0 млн евра у поређењу са истим периодом у 2020. години). Значајно је повећан и извоз шећера (за 212,1%), услед раста извоза у Бугарску, Италију и Грчку, као и уља од сунцокрета сировог (за 271,5%), пре свега услед повећаног извоза у Хрватску, Турску и Северну Македонију.

Првих пет производа у увозу аграра АП Војводине, јануар-април 2021. године

Назив производа	2020.			I-IV 2021.		
	Увоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2020}{2019}$	Увоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-IV 2021}{I-IV 2020}$
Банане, остале, свеже	18.725	2,7%	80,7	9.090	3,5%	119,0
Кукуруз, семенски, обични хибриди	9.010	1,3%	104,0	7.226	2,8%	136,4
Цигаре и цигарилоси, који садрже дуван	16.502	2,4%	82,4	5.099	2,0%	106,2
Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто	20.555	3,0%	116,4	4.760	1,8%	42,6
Храна сточна, остало	13.898	2,0%	137,3	4.707	1,8%	96,7

У периоду јануар-април 2021. године, у увозу АП Војводине било је заступљено 919 врста аграрних производа, при чему првих пет производа учествује са 11,9% у укупном аграрном увозу АП Војводине. У групи првих пет производа по учешћу у аграрном увозу АП Војводине, највећи раст од 36,4% је забележен код увоза артикала Кукуруз, семенски, обични хибридни. Расту увоза посматраног артикла допринело је повећање увоза из Француске. Такође је повећан и увоз Банана за 19,0% мг. Смањење увоза је забележено код артикла Месо од домаћих свиња, остало без костију, смрзнуто (за 57,4%) и Храна сточна, остало (за 3,3% мг).

VIII. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), од 2015. године приметан је тренд смањења незапослености како на нивоу Републике Србије, тако и посматрано на нивоу Војводине. **У априлу текуће године бележи се пораст незапослености у односу на април 2020. године.**

У априлу 2021. године у Републици Србији је на евиденцији НСЗ било 549.041 активно незапослених лица, што је за 35.989 лица више у односу на април 2020. године.

На нивоу Војводине је забележено 113.896 активно незапослених лица, што је за 10,2% (10.502 лица) више у односу на април 2020. године. Раст незапослености се бележи у свакој области АП Војводине појединачно посматрано, и то: у Севернобачкој области (за 423 лица), Јужнобачкој (1.490), Сремској (934), Јужнобанатској (1.520), Западнобачкој (1.858), Севернобанатској (1.201) и Средњебанатској области (3.076 лица).

Број активно незапослених лица према областима АП Војводине

Најмање незапослених у априлу 2021. године, у апсолутном броју, бележила је Севернобачка област (7.942), док је највећи број незапослених у Јужнобачкој области (34.408). **Посматрано по општинама АП Војводине**, највећи број незапослених је у Граду Новом Саду (13,4% од укупног броја незапослених у Војводини), а најмањи у општини Сремски Карловци (0,3%).

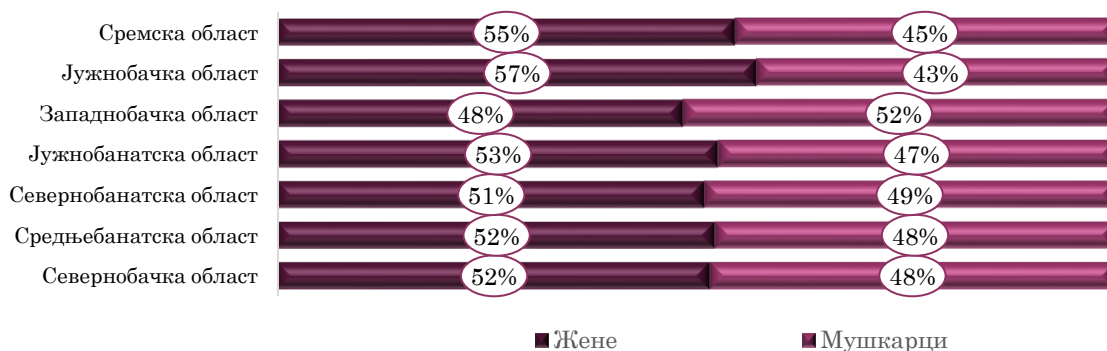
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Општине са најмањим и највећим бројем незапослених лица по областима АП Војводине, у априлу 2021. године

Област	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица у области	Општина са највећим бројем незапослених лица у области
АП Војводина	113.896	-	-
Севернобачка	7.942	Мали Иђош (1.402)	Суботица (4.684)
Севернобанатска	7.985	Ада (493)	Киќинда (3.365)
Средњобанатска	13.932	Нова Црња (1.266)	Зрењанин (7.356)
Сремска	13.951	Пећинци (743)	Ср. Митровица (3.501)
Западнобачка	14.607	Оџаци (2.397)	Сомбор (5.954)
Јужнобанатска	21.071	Опово (791)	Панчево (7.164)
Јужнобачка	34.408	Ср. Карловци (388)	Нови Сад (15.306)

Посматрано према полу, у структури активно незапослених лица АП Војводине, **53,5% чине жене, а 46,5% мушкарци**. У свим областима Војводине приближно је уједначена структура незапослених лица посматрано према полу.

Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и областима АП Војводине, април 2021.

Посматрано према степену стручне спреме, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица Војводине чине лица **I степена стручне спреме (37,1%)**, а најмање учешће међу активно незапосленим заузимају лица **VIII степена стручне спреме (0,03%)**.

Незапослена лица према степену стручне спреме у Војводини, април 2021.

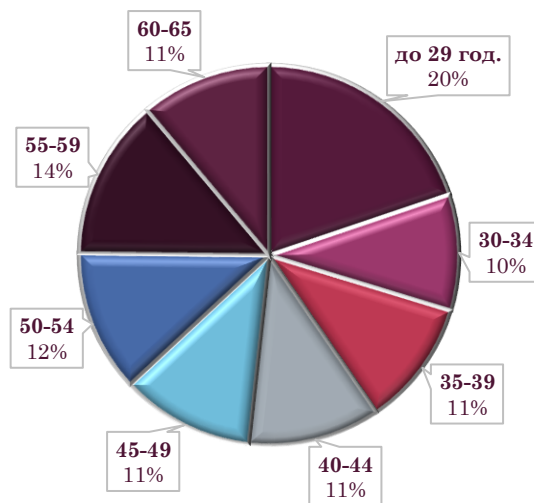

Посматрано према старосној структури, у Војводини петину активно незапослених лица чине млади до 29 година старости. У групи старости 30-39 година активно тражи запослење 20,6% незапослених. Незапослена лица која теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости 50-65 година и они чине 36,9% укупног броја незапослених.

Посматрано према трајању незапослености, на крају априла 2021. године у Војводини је 46,8% активно незапослених лица на посао чекало годину дана или краће, док је преосталих 53,2% на посао чекало дуже од годину дана.

Незапослена лица према старости у Војводини, април 2021.

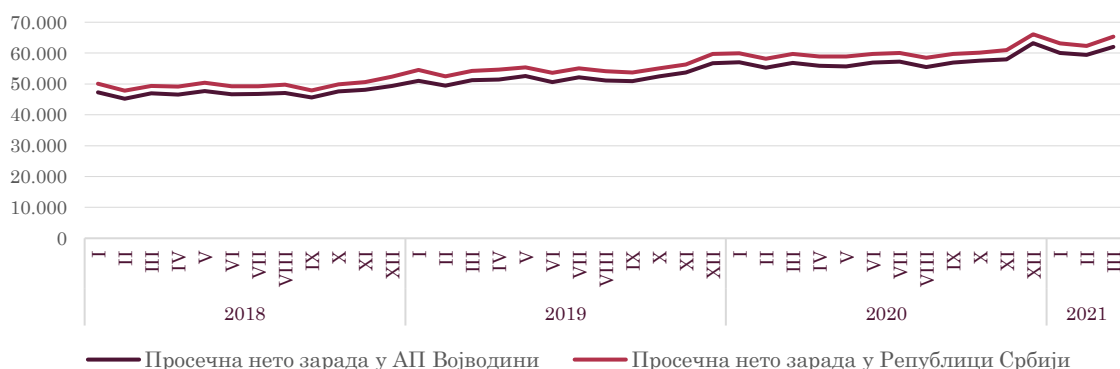

IX. ЗАРАДЕ

Просечна бруто зарада у Републици Србији за период јануар - март 2021. године износи 87.611 динара, а просечна нето зарада 63.563 динара. У односу на исти период 2020. године, забележен је раст бруто зарада за 7,1% номинално, односно 5,6% реално, као и раст нето зарада за 7,3% номинално, односно 5,8% реално.

У АП Војводини је просечна бруто зарада за период јануар - март 2021. износила 83.436 динара (за 4,8% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 60.487 динара (такође, за 4,8% мање од републичког просека). У односу на исти период 2020, забележен је раст бруто зарада за 7,1%, односно раст нето зарада за 7,3%.

Просечна нето зарада у Републици Србији и АП Војводини
I 2018 - III 2021. (РСД)

У марту 2021. године, просечна бруто зарада у Републици Србији износила је 89.894 динара, а просечна нето зарада 65.289 динара. У односу на фебруар 2021. године, просечна бруто зарада је већа за 4,7%, а нето зарада је већа за 4,8%. У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто зарада номинално је већа за 9,2%, а реално за 7,3%, док је просечна нето зарада номинално већа за 9,4%, односно за 7,5% реално.

У АП Војводини је у марту 2021. године, просечна бруто зарада износила 85.498 динара, а просечна нето зарада 62.029 динара. У поређењу са фебруаром 2021. године, просечна бруто зарада већа је за 4,3% а нето зарада за 4,4%. У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто зарада у АП Војводини је већа за 9,0%, а просечна нето зарада већа је за 9,1%.

Просечна нето зарада по регионима у односу на
републички просек, март 2021.

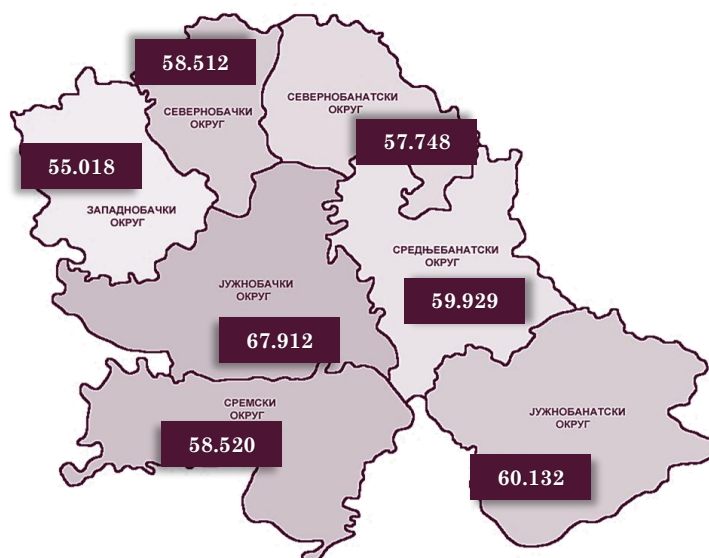

Просечне нето зараде забележиле су номинални раст у марту 2021. године у односу на март 2020. године, како на нивоу целе земље тако и на нивоу сваког региона Републике Србије појединачно посматрано. **Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде у марту 2021. године евидентиран је у Региону Јужне и Источне Србије (10,2%), а најмањи у Београдском региону (9,0%).** У марту 2021. године, једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду од републичког просека, за 15.941 динара или 24,4%.

На нивоу сваког округа АП Војводине појединачно посматрано, нето зараде у марту 2021. номинално су више у односу на март 2020. године. Највећи номинални раст нето зарада забележио је Севернобанатски округ (за 11,0%), док је најмањи раст забележен у Јужнобанатском округу (6,4%).

Просечна нето зарада по окрузима АП Војводине, март 2021. године

У марту 2021. године, једино **Јужнобачки округ** бележи нето зараду вишу од војвођанског просека, што је у складу са натпросечним привредним потенцијалима посматраног округа.

Посматрано по општинама, у марту 2021. године **нето зараду изнад просека АП Војводине** бележили су **Град Нови Сад**, у износу од 74.998 динара или за 20,9% више од просека, потом **Вршац**, за 3,0% више од просека АП Војводине, **Панчево**, за 1,6% више од просека АП Војводине, и **Зрењанин**, за 0,1% више од војвођанског просека. **Најнижу просечну нето зараду у Војводини у марту 2021. године забележила је општина Бач**, у износу од 49.506 динара, што је за 20,2% ниже од просечне нето зараде за АП Војводину за исти месец.

Пет општина са највишом просечном нето зарадом у марту 2021. (РСД)

Пет општина са најнижом просечном нето зарадом у марту 2021. (РСД)

ИЗВОРИ ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику Републике Србије, <https://www.stat.gov.rs/sr-Cyrl> ;
2. Народна банка Србије, https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/ ;
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/> ;
4. Национална служба за запошљавање, http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/statistiki_bilteni_nsz.cid667
5. Републички хидрометеоролошки завод Србије, <http://www.hidmet.gov.rs/>;
6. Жита Србије, <https://www.zitasrbije.rs/>
7. ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад, <https://vodevojvodine.com/>.

